

VESTVÅGØY KIRKELIGE FELLESRÅD

Tamyra 24, 8370 Leknes, Telefon 76 05 67 30, E-post: post@vestvagoy.kirken.no

KIRKELIG FELLESRÅD SAKSNR 20/21 MØTEDATO: 23.09.21

Høring – endring i gravplassloven og gravplassforskriften

Vedlegg: Høringsdokument

I all hovedsak slutter vi oss til høringen. Det meste vil ikke ha noen praktiske konsekvenser for vår drift eller er til ulempe for oss.

Det er to spørsmål som fellesrådet bør uttale seg om. Dette er innstillingen siden begrunnelsen må være med..

INNSTILLING:

Lovregulering - Nedbryting i kistegrav

Det er svært viktig at lokal tradisjon og kultur, sammen med de konkrete forholdene, tas hensyn til. Her er landet svært forskjellig og på Vestvågøy ser en hvordan den lange nedbrytningstida har ført til nye gravplasser (13 stykker i en kommune med 11.500 innbyggere) Her er det liten forventning til gjenbruk, til og med stor motstand blant enkelte. Selv om det jobbes med informasjon om ulike muligheter, tar det lang tid for å endre en kultur. Det er heller ikke ønskelig med for stor grad av opplevd tvang med avgiftsnivå, vedtekter ol..

Det er veldig bra at det forskes mer på jordbunnsforhold på gravplassene, men flere av prosjektene er snevret geografisk og ganske få.. Her er et sitat fra et av prosjektene:

«Feltarbeidet fra de seks byene skal resultere i en veileder på hvilket jordsmonn som egner seg til kistegraver, som gravplassforvaltninger over hele landet skal ha nytte av.»

I utgangspunktet, så kan en si noe sikker om de felt som faktisk er undersøkt, og ikke så mye mer når de er få og lite representative. Når en først skal generalisere, så må det undersøkes mye breiere. Hva har man gjort for å få med kommuner på Vestlandet og i Nord-Norge i prosjektet? Det er selvsagt viktig å utvikle en metodikk som kan brukes over hele landet men det må forventes at gravplasser over hele landet får på plass et prosjekt som dekker nettopp hele landet. Det er merkelig at man ikke klarer å få med i det minste en gravplass i hver region på noe slikt. Dessverre er det få i fellesrådene som har relevant kunnskap om dette og det ser vi ikke minst på hvordan forvaltningen er preget av hva som er mulig i sørlige områder og som da uten videre er overført andre steder. Dessverre er en forvaltningspraksis vanskelig å snu når den er innført.

Nedbørsforhold og temperatur vil være de viktigste faktorene som påvirker livsbetingelsene på kistenivå ved siden av jordas innhold av næringsstoffer og kalk. Dette er de samme prosessene og grunnleggende forhold som er med på å styre jordsmonnutviklingen. Det vi vet fra Lofoten er at selv jordtyper som har dyp jordsmonnutvikling med rustfarge til over 2 m dybde har for dårlig drenering. I perioder med mye nedbør fører innsig av grunnvann fra arealer utenfor gravplassen via i grovere gruslag til oppfylling av gravene på grunn av løse masser her. Kontroll med grunnvannet er dermed det viktigste tiltaket for å legge til rette for nedbryting. Det er behov for å kartlegge grunnvannsnivå gjennom året for å vurdere behov for tiltak og effekten av disse.

Vi ser det som svært viktig undersøkelser i hele landet. Når det gjøres endringer i lov, forskrift og lokal forvaltningspraksis, så må en være sikker på at det er tilpasset hele landet. De endringene som her er foreslått, har vi ingen prinsipielle innvendinger mot, men det er for enkelt at andre masser kan løse problematikken rundt lufttilgang. Det må gjøres grundigere, faglige vurderinger om andre tiltak er viktig for å få ned nedbrytningstida for kister på et felt/gravplass. Det er signal i utgreinga som tyder på for store forventninger og for dårlig tilpasset kunnskap for hele landet.

Lovregulering – når fester dør, § 16.

Vestvågøy kirkelige fellesråd mener prinsipielt at det skal overlates til dødsboet å avgjøre hvem som skal være fester. Det er svært viktig at det er boet/familien som snakker om det og at det kan bli en enighet. Dersom et feste overføres automatisk, så kan det være konfliktskapende siden det ofte vil være kun den som sørger for gravferden som vet om dette. Det må legges til rette for at avgjørelsene blir så åpne som mulig. Heldigvis har de fleste av oss ansvar for få begravelser. Derfor er dette ukjent terreng og god informasjon er viktig. Å legge beslutningen på boet er del av det. Vi har forhørt oss noe om hvordan familier opplever spørsmål om feste, og de anser det som viktig at det er deres felles avgjørelse.

Men det bør gis en tidsfrist, og dersom boet ikke har gitt beskjed innen fristen, så trer den som har «sørget for gravferden» inn som fester. Det betyr at vi ønsker en ordlyd som ligner mer på eksisterende, men en tilføyelse når boet ikke oppnevner ny fester, så løses dette automatisk. Og da vil det ofte være ved neste forfall ved festeavgift, at det kommer opp spørsmål om hvem som skal betale festeavgift og familien/boet ordner opp om det ikke ble gjort innen f.eks 3 måneder.

Forslag til § 16, 2 avsnitt:

Når festeren dør, skal dødsboet gi gravplassmyndigheten melding om hvem festet ønskes overført til. *Dersom melding om ny fester ikke er mottatt innen 3 måneder etter dødsfall, trer den som sørget for gravferden inn i festers sted.* Ved uenighet treffer gravplassmyndigheten avgjørelsen.

Leknes 15.09.2021

Anne Lise Haakestad
Kirkeverge

Innstillingen er enstemmig vedtatt.